

Joensuun lukioiden hakuopas

Kevät 2025

Sisällysluettelo

Tervetuloa lukioon!	3
Joensuun lukiot	4
Joensuun lukioihin tutustuminen	7
Tee viisas päätös - valitse lukio!	9
Lukio-opintojen rakenne	10
Opintojen suunnittelu ja lukion tuntijako	11
Vinkkejä valintoihin	13
Ylioppilastutkinto	15
Hyvinvoinnistasasi huolehditaan	16
Yhteishaku ja opiskelijavalinta	18
Tutustu korkeakouluopintoihin jo lukiossa	20
Lukioiden yhteistyökumppanit	21
Saavutettavuusseloste	22

Tervetuloa lukioon!

Tämä opas on tehty Sinulle, joka mietit peruskoulun jälkeisiä opintojasi.

Lukio on erinomainen valinta! Se on henkevä kasvun paikka, jossa saat hyvässä seurassa ja ammattitaitoisten opettajien opastuksella vahvan yleissivistävän pohjan elämällesi. Lukion jälkeen voit suunnata mihin tahansa jatko-opintoihin.

Tässä oppaassa esitellään kaikki Joensuun lukiot:

- Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun lukio, "ISK"
- Joensuun Aikuislukio
- Joensuun lyseon lukio, "Lyska"

- Joensuun yhteiskoulun lukio, "JYK"
- Pyhäselän lukio, "Pyhis"
- Tulliportin normaalikoulun lukio, "Norssi"

Jokainen lukio tarjoaa valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot sekä runsaan valikoiman mielenkiintoisia koulukohtaisia opintojaksoja. Myös oppiainerajat ylittäviä temaattisia opintoja on tarjolla monipuolisesti.

Joensuulaisista lukioista Tulliportin Normaalikoulun lukio sekä Joensuun kaupungin ylläpitämät lukiot antavat ilmaiset oppimateriaalit ja tietokoneen kaikille päivälukioissa lukio-opintonsa ensi syksynä aloittaville yhteishaussa valituille uusille 1. vuoden opiskelijoilleen, ei siis pelkästään oppivelvollisuutta suorittaville. Koulumatkat menevät KELAN sääntöjen mukaisesti (oppivelvollisuusikäiset yli 7 kilometristä lukiotaan käyvät saavat ilmaiset matkat, muilla 10 kilometrin raja ja myös omavastuuosuus tulee maksaa).

Joensuun lukiot

Lisätietoa Joensuun lukioista löydät niiden omilta verkkosivustoilta, jotka löydät kaikilta. Lukioiden sivuilta löydät myös ainevalintakortit.

Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun lukio, "ISK"

Itä-Suomen koulun lukiossa suoritetaan suomalainen ylioppilastutkinto. Lukion erityistehtävänä on antaa opiskelijoilleen hyvä venäjän kielen taito ja venäläisen kulttuurin tuntemus. Lukiossa noudatetaan suomalaisista opetussuunnitelmaa, mutta opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa valtakunnallisia pakollisia opintoja hieman vähemmän, jos hän painottaa opiskelussaan venäjän kielen, venäläisen kulttuurin ja yrittäjyyden opintoja. Itä-Suomen koulun lukiossa opiskellaan kahta pitkää kieltä: venäjää ja englantia. Lisäksi opiskelija voi valita lyhyitä vieraita kieliä.

<https://www.itasuomenkoulu.fi/lukio/>¹

Joensuun Aikuislukio

Joensuun Aikuislukio tarjoaa lukio-opintoja, aikuisten perusasteen opetusta ja lukiokoulutukseen valmentavaa TUVVA-koulutusta aivan Joensuun Tiedepuistolla.

Lukio-opintoja voi suorittaa joustavasti joko

¹<https://www.itasuomenkoulu.fi/lukio/>

²<https://www.joensuu.fi/aikuislukio>

osallistumalla iltaopetukseen tai suorittamalla lukio-opintoja itsenäisesti verkossa. Lukio-opiskelijana voit tähdätä suorittamaan ylioppilastutkinnon, lukion päättötodistuksen tai molemmat. Aineopiskelijanasaat opiskella valitsemiasi yksittäisiä opintopaketteja haluamiasi aineista, vaikkapa opiskellen lisää vieraan kielen taitoja!

Aikuislukion tutkintokoulutukseen valmentava koulutus tarjoaa mahdollisuuden korottaa peruskoulun päättöarvosanoja sekä valmentautua lukio-opintoihin. Aikuislukion TUVVALla voi myös aloittaa lukio-opinnot oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan. TUVVA-koulutus sopii myös maahanmuuttajille, jotka tarvitsevat vahvistusta suomen kielen taitohinsa.

<https://www.joensuu.fi/aikuislukio>²

Joensuun lyseon lukio, "Lyskä"

Joensuun lyseon lukio on ihmisläheinen ja kansainvälinen kasvun yhteisö. Lyseo tarjoaa sinulle innostavan opiskeluympäristön, laadukkaat oppimismahdollisuudet ja vahvat tulevaisuustaidot.

Uudet Tiedepuistolla sijaitsevat tilat ovat keskellä innovatiivista toimintaympäristöä, mikä yhdistettynä pitkiin koulutusperinteisiin luo Lyseoon oppimisen sykkettä.

- Perustamisvuosi: 1865 (maamme toiseksi vanhin suomenkielinen oppikoulu)
- Opiskelijamäärä: 500

- Aloituspaiikkoja: 135 + IB-linjalle 27 = 162
- Opettajien määrä: 35
- Osoite: Länsikatu 15, 3A, 80100 Joensuu

<https://www.joensuu.fi/lyseonlukio>³

Joensuun yhteiskoulun lukio, "JYK"

Joensuun yhteiskoulun lukio (JYK) on laadukas, aikaansa seuraava ja korkeatasoinen, Pohjois-Karjalan suurin päivälukio. Lukion tasa-arvoiset perinteet alkavat jo vuodesta 1907. JYK oli pitkään Joensuun seudun ainoa oppikoulu, jossa pojat ja tytöt opiskelivat sekaryhmissä teoria-aineissa. Tasa-arvo ja kestävä kehitys ovat edelleen tärkeitä arvoja nykyisessä Joensuun yhteiskoulun lukiossa.

Joensuun yhteiskoulun lukion opintotarjotin on maakunnan suurin, samoin myös opiskelijamäärä. Ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoja tukevia valinnaisia opintopakkeja löytyy runsaasti jokaisesta oppi-aineesta. Samoin taito- ja taideaineiden opintopakkeiden määrä on suuri.

Yhteiskoulun lukiossa opiskelijoita on yli 700. Linjoja on kolme: Yleislinja (144 aloituspaikkaa), urheilulinja (40 aloituspaikkaa, valtakunnallinen erityistehtävä) sekä musiikin ja ilmaisun linja (26 aloituspaikkaa).

Kaikki opetus- ja taukotilat on varustettu viimeisimmällä teknologialla ja opiskelija toimii aktiivisesti erilaisissa virtuaaliympäristöissä käyttäen hyväkseen uusinta mahdollista oppimisteknologiaa.

<https://www.joensuu.fi/yhteiskoulunlukio>⁴

³<https://www.joensuu.fi/lyseonlukio>

⁴<https://www.joensuu.fi/yhteiskoulunlukio>

⁵<https://www.joensuu.fi/pyhaselanlukio>

Pyhäselän lukio, "Pyhis"

Pyhäselän lukio on pieni ja ihmisläheinen koulu. Pienemmät opiskeluryhmät mahdollistavat helpomman ja mukavamman tavan oppia. Tiimioppiminen ja opiskeluiden toiminnallistaminen ovat tavoitteita, joita toteutetaan opetuksessa opiskelumenetelmien ja opintotarjonnan kautta.

Voit valita teoriaopintoja tasapainottamaan paljon myös erilaisia taito- ja taideaineiden opintopakkeja, niin liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa kuin myös käsityössä ja kotitaloudessa.

Yrittäjyys ja työelämäyhteydet ovat Pyhäselän lukiossa tärkeitä teemoja, joiden kautta opiskelija pystyy jo lukioaikana hankkimaan tärkeitä yrittäjyys- ja työelämätaitoja, sekä luomaan kontakteja työ- ja yritysmaailmaan. Pyhäselän lukiolla on myös oma erityistehtäväalueensa: koulu antaa lukio-opetusta aikuislinjan puitteissa Pyhäselän vankilassa.

<https://www.joensuu.fi/pyhaselanlukio>⁵

Tulliportin normaalikoulun lukio, "Norssi"

Norssin lukio on noin 400 opiskelijan tiivis ja aktiivinen yhteisö. Lukiomme korostaa yhteisöllisyyttä, toisen arvostamista sekä yksilön vastuuta. Lukion opintopakkeilla, opiskelijakuntatoiminnassa, kuoroissa, kansainvälisyysmatkoilla ja teemapäivinä syntyy hyviä kaveruussuhteita, jotka kantavat läpi elämän.

Koulussamme on modernit ja viihtyisät tilat sekä korkeasti koulutettu ja innostunut opettajakunta. Norssissa tuetaan kaikkia opiskelijoita ja autetaan jokaista saavuttamaan niitä

tavoitteita, joita he itselleen asettavat.

- Aloituspaikkoja matemaattis-luonnontieteelliselle lumalinjalle 27 ja yleislinjalle 88 = 115
- Opiskelijamäärä 370

<https://www.uef.fi/fi/lukio>⁶

⁶<https://www.uef.fi/fi/lukio>

Joensuun lukioihin tutustuminen

Joensuun lyseon lukio:

Lyseossa on sykettä – esittelypäivät 14.-15.1.2025:

- Esittelykierrokset molempina päivinä klo 8.30-10 ja klo 13.30-15.
- Kierroksille mahtuu 110 oppilasta / kierros.
- Ilmoittautuminen Lyseon lukion opoille 16.12. mennessä oman yläkoulun opon kautta. Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.
- Lisätietoja Lyseon opolta: mikko.varis@edu.joensuu.fi⁷.
- Lyseossa on sykettä -iltatilaisuus huoltajille ja muille kiinnostuneille keskiviikkona 15.1. Iltatilaisuuteen ei tarvitse ilmoittautua.
 - Klo 17.30-18.15 Lyseon esittely
 - Klo 18.15-19.00 IB-linjan esittely. Tähän osuuteen on mahdollista osallistua myös etänä. Mikäli haluat osallistua etänä, ota yhteyttä IB:n opoon: mika.levy@edu.joensuu.fi⁸.

⁷ mikko.varis@edu.joensuu.fi

⁸ mika.levy@edu.joensuu.fi

⁹ mikko.varis@edu.joensuu.fi

¹⁰ visa.tuominen@uef.fi

- Illan aikana on mahdollisuus tutustua Lyseon tiloihin Tiedepuistolla.

What can I be –päivä 16.1.2025 klo 9-10.30. Ilmoittautuminen IB-opo Mika Levylle (mika.levy@edu.joensuu.fi⁹) 10.1.2025 mennessä. Tervetuloa tutustumaan kansainväliseen IB-linjaan!

Joensuun yhteiskoulun lukio, JYK (yleislinja, musiikin ja ilmaisun linja, urheilulukio):

- Jykkiin voi tulla tutustumaan virka-aikana 14.1. – 16.1.2025 sekä 4.2.2025. Ilmoittautumiset Yhteiskoulun lukion opoille.
- Jykin esittelyilta 9. luokkalaisille ja huoltajille 30.1.2025 (myös etäyhteydellä).

Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulu, Tulliportin normaalikoulun lukio ja Itä-Suomen suomalais-venäläisen koulun lukio (ISK):

- Normaalikoulun ja ISK:n lukioon voi tulla tutustumaan Toisen asteen yhteyspäivinä klo 9-15 sekä lukuvuoden aikana samoihin kellonaikoihin.
- Esittelyihin ilmoittautumiset ja lisätiedot opojen kautta.

Norssi: visa.tuominen@uef.fi¹⁰ sekä kati.huttu-pantsari@uef.fi

¹¹ISK:n tutustumisten sopiminen: perttu.kivivuori@itasuomenkoulu.fi¹²

- Normaalikoulun lukion yleis- ja maantieteellisen linjan sekä ISK:n esittely nuorille ja huoltajille Tulliportin koululla 28.11. Klo 17- (ei ennakkoilmoittautumista)
- Osoite: Opiskelijankatu 2
- Sisäänkäynti: A-ovesta (koulun sisäpihan kaupungin puoleinen ovi, 1. kerros)
- Pysäköinti: P4-P5 -parkkipaikoilla pysäköinti on maksutonta klo 16 alkaen¹³.
- Ei ennakkoilmoittautumista, lämpi-

mästi tervetuloa!

Pyhäselän lukio:

- **Pyhäselän lukion esittelypäivä yseille on perjantaina 24.1.2025**
- Tutustujille järjestetään ilmainen bussikuljetus Joensuun yläkouluilta noin klo 9.00 ja paluubussi lähtee Pyhäselästä klo 12.00. Kuljetuksien tarkemmat aikataulut tiedotetaan lähempänä ajankohtaa. Tutustuminen sisältää ruokailun.
- **Ilmoittautuminen 17.1.2025 mennessä oman opon kautta.**
- Lukion esittely & avoimet ovet klo 10–12 myös huoltajille.

¹¹kati.huttu-pantsari@uef.fi

¹²perttu.kivivuori@itasuomenkoulu.fi

¹³[https://studentuef.sharepoint.com/sites/www-documents/Jaetut asiakirjat/Forms/AllItems.aspx?id=/sites/www-documents/Jaetut asiakirjat/UEF_Kampuskartat_Joensuu_FIN_ENG.pdf&parent=/sites/www-documents/Jaetut asiakirjat&p=true&originalPath=aHR0cHM6Ly9zdHVkZW50dWVmLnNoYXJlcG9pbnQuY29tLzpiOi9z](https://studentuef.sharepoint.com/sites/www-documents/Jaetut%20asiakirjat/Forms/AllItems.aspx?id=/sites/www-documents/Jaetut%20asiakirjat/UEF_Kampuskartat_Joensuu_FIN_ENG.pdf&parent=/sites/www-documents/Jaetut%20asiakirjat&p=true&originalPath=aHR0cHM6Ly9zdHVkZW50dWVmLnNoYXJlcG9pbnQuY29tLzpiOi9z)

Tee viisas päätös - valitse lukio!

Miksi lukioon?

- Jokaiselle jotakin: lukiossa voit valita juuri sinulle sopivan opintokokonaisuuden.
 - Pääset kokemaan mahtavan lukiomeiningin: yhteishenki, vanhojen tanssit, potkukonva, penkkarit, opintomatkat kotimaahan ja ulkomaille, konsertit, juhlat, lukiolaisbileet... ja lakkiaiset!
 - Laaja vieraiden kielten taito: eväät menestyä kansainvälisessä toimintaympäristössä.
 - Hyvä äidinkielen osaaminen: esiintymis- ja kirjoitustaito jatko-opintoja ja työelämää varten.
- Laadukas taideopetus: musiikkia, kuvataidetta, teatteria, liikuntaa ja paljon muuta mielenkiintoista.
 - Luonnontieteiden ilmiöiden tutkiminen: kokeellisuus ja moderni teknologia.
 - Yhteiskunnallisen näkemyksen kasvataminen: ymmärrys maailmasta ja ihmisestä, mediakriittisyys ja vaikuttaminen.
 - Edellytykset elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen: opiskelutaidot, mediaosaaminen, itsetuntemuksen vahvistaminen.
 - Valtaväylä akateemiseen maailmaan: lähes kaikki yliopisto-opiskelijat ja useimmat ammattikorkeakouluopiskelijat tulevat lukiosta.
 - Saat rauhassa kypsyttellä ammatinvalintaasi ja urasuunnitelmiasi, sekä löytää omat kiinnostuksen kohteesi ja vahvuutesi!

Lukio-opintojen rakenne

Lukiossa suoritettiin aiemmin kursseja, nykyisin opiskellaan opintojaksoilla ja kerätään opintopisteitä. Yksi entinen lukion kurssi vastaa kahta opintopistettä.

Yksi lukion opintopiste on puolestaan noin 11 x 75 minuutin oppituntia.

Pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot on jäsenneily opetussuunnitelman perusteisiin 1–3 opintopisteen laajuisiksi. Niistä rakennetaan joko oppiaineiden omia tai yhteisiä opintojaksoja.

Lukiossa suoritetaan yhteensä vähintään 150 opintopistettä, ylärajaa ei ole.

- Kesto yleensä 3 vuotta (mahdollisuus suorittaa 2,5–4 vuodessa).
- Lukio-opintojen aikana suoritetaan kokonaisuudessaan lukion oppimäärän (vähintään 150 opintopistettä) ja päätökokeena ylioppilastutkinnon, johon saat lukiossa parhaat mahdolliset valmiudet.
- Lukuvuosi jakaantuu viiteen jaksoon, joissa kussakin oma lukujärjestys.
- Yhden jakson aikana opiskellaan keskimäärin 12 opintopistettä.
- Kukin jakso päättyy päättöviikkoon, jolloin ohjelmassa on kokeita tai muuta opiskeltavaan aineeseen liittyvää ohjelmaa.
- Jos opiskelet lukion kolmessa vuodes-

sa, opiskelet noin 60 opintopistettä ensimmäisenä ja toisena lukiovuonna ja kolmantena noin 30 opintopistettä. Näin sinulle kertyy ainakin tarvittavat 150 pistettä. Jos taas suoritat lukion yli kolmessa vuodessa, valitse ensimmäiselle vuodelle noin 50–55 opintopistettä lukio-opintoja ja sen päälle mahdolliset urheiluvalmennukset.

Pakollisia opintoja on

- Äidinkiessä ja kirjallisuudessa (tai suomi toisena kielenä -opinnoissa)
- Peruskoulun alaluokilla aloitetussa A-kielessä ja yläluokilla aloitetussa B1-kielessä
- Matematiikassa
- Reaaliaineissa: biologia, maantiede, fyysiikka, kemia, uskonto tai elämäntietosomustieto, filosofia, historia, yhteiskuntaoppi, psykologia ja terveystieto
- Taideaineissa, liikunnassa ja opinto-ohjauksessa
- Pakollisia opintopisteitä on noin sata (matematiikan tason mukaan)
- Valtakunnallisia valinnaisia opintopisteitä valitset lukioaikana vähintään 20, tavoitteena syventää pakollisissa opinnoissa oppimaasi.
- Koulukohtaisia valinnaisia opintoja opiskelet valintasi ja mielenkiintosi mukaan. Tarjolla on hyvin erilaisia opintoja, joilla voit joko kerrata ja syventää aiemmin oppimaasi tai opiskeltavasta aineesta riippuen myös keventää akateemista kuormaa.

Opintojen suunnittelu ja lukion tuntijako

Miten suunnittelet opintojasi?

Opintojesi alkua helpottaa valmis lukujärjestys, joka on laadittu 9. luokan keväällä tekemäsi ainevalintojen perusteella. Ainevalintakortti, jonka täytät ja palautat oman opinto-ohjeiden mukaan, löytyy tältä sivustolta tai lukioiden kotisivuilta. Joensuun kouluista hakevat 9. luokkalaiset ja Joensuun Aikuislukion Tuvalta hakevat tallentavat ainevalintansa Wilmaan.

Kirjaa korttiin **ensimmäisen vuoden** valintasi: kielivalinnat, matematiikan taso, uskonto/elämäkatsomustieto, taideaineet sekä mahdolliset muut valinnaiset opintojaksot. Lukuvuoden aikana voit muokata ja tarkistaa opinto-ohjelmaasi.

Toisena ja kolmantena opintovuotena voit valita myös joitakin opintojaksoja Itä-Suomen yliopiston avoimen yliopiston ja Karelia ammattikorkeakoulun avoimen puolen opintotarjonnasta tai muista korkeakouluista.

Seuraavaan taulukkoon on koottu lukiossa opiskeltavat oppiaineet laajuuksineen. Lisätietoja opiskelutarjonnasta löydät lukioiden omilta kotisivuilta!

Lukion tuntijako

Oppiaine Valtakunnalliset pakolliset opintopisteet Valtakunnalliset valinnaiset opintopisteet **Kielet** Äidinkieli/suomi toisena kielenä

ja kirjallisuus 12 6 A-kieli 12 4 B-kieli (toinen kotimainen) 10 4 Muut kielet 16 **Matematiikka** Kaikille yhteinen opintokokonaisuus 2 Lyhyt matematiikka 10 4 Pitkä matematiikka 18 6 **Ympäristö ja luonnontieteet** Biologia 4 6 Maantiede 2 6 Fysiikka 2 12 Kemia 2 8 **Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet** Filosofia 4 4 Psykologia 2 8 Historia 6 6 Yhteiskuntaoppi 6 2 Uskonto/elämäkatsomustieto* 4 8 Terveystieto 2 4 **Taito- ja taideaineet** Liikunta 4 6 Musiikki 2 tai 4 4 Kuvataide 2 tai 4 4 **Opinto-ohjaus** 4 Pakolliset opintopisteet matematiikan tasosta riippuen 94–102.

Valtakunnalliset valinnaiset opintopisteet vähintään 20.

Temaattiset, koulukohtaiset valinnaiset opintopisteet sekä lukiodiplomit opiskelijan valinnan mukaan.

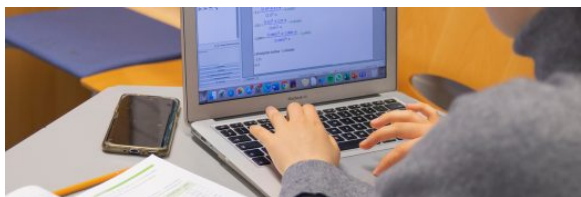
Opintopisteet yhteensä vähintään 150.

*) Ohje uskonnon tai elämäkatsomustiedon valitsemiseen

Joensuun lukioissa järjestetään evankelis-luterilaista uskonnon opetusta, johon sinun tulee osallistua, jos kuulut ev. lut. seurakuntaan. Jos kuulut muuhun uskonnolliseen yhdyskuntaan, niin voit halutessasi osallistua ev. lut. uskonnon opetukseen, tai voit valita oman uskonnollisen yhdyskuntasi mukaisista uskonnon opetusta. Jos Joensuussa on vähintään kolme ko. yhdyskunnan mukaista opetusta haluavaa, niin opetusryhmä perustetaan. Jos opetusryhmää ei synny, niin voit osallistua ev. lut. uskonnon tai elämäkatsomustiedon opetukseen. Jos et kuulu mihinkään uskonnolliseen yhdyskuntaan, osallistut elämäkatsomustiedon opetukseen. Jos

olet lukio-opintojasi aloittaessasi täyttänyt 18 vuotta, niin voit opiskella valintasi mukaan uskontoa tai elämäkatsomustietoa.

Vinkkejä valintoihin

Lukion ainevalinnoilla ja ylioppilaskokeilla on tärkeä merkitys jatko-opintoihin hakeuduttaessa. Korkeakouluopintoihin opiskelijat valitaan pääasiallisesti ylioppilastodistuksen arvosanojen tai valintakokeen pisteiden perusteella. Korkeakoulujen valintaperusteet ja muuttuva ylioppilastutkinto huomioiden ylioppilaskirjoituksissa vaaditaan jatkossa vähintään viiden aineen kirjoittamista.

Alle on koottu vinkkejä oppiaineiden merkityksestä ja esimerkkejä aloista, joiden valintakokeissa tai opinnoissa tarvitset niitä. Tarkempia tietoja voit kysyä omalta opoltasi.

Äidinkieli ja kirjallisuus

Äidinkielen hallinta on tärkeää. Kirjoittamisen, lukemisen ja puhumisen taitoja tarvitaan kaikilla aloilla. Äidinkieli on ylioppilaskirjoituksissa kaikille pakollinen aine ja ylioppilaskokeen arvosana otetaan huomioon käytännössä kaikilla aloilla. Jos opiskelijan äidinkieli ei ole suomi, hän voi saada opetusta suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan.

Esimerkkejä aloista ja ammateista: opettaja, toimittaja, tiedottaja, tutkija, medianomi, bloggaaja

Toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet

Lukiossa hankkimastasi monipuolisesta kielitaidosta on aina hyötyä. Voit hakea opiskelemaan kieliä yliopistoon ja yliopisto-opinnoissa osa tenttikirjoista on vieraskielisiä. Myös osa opetuksesta voidaan järjestää esimerkiksi englannin kielellä. Ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa suoritetaan pakollisia ruotsin opintoja ja työelämässä arvostetaan monipuolisia kielten osaajia.

Esimerkkejä aloista ja ammateista: viestintä, tulkki, kielenkääntäjä, opettaja, restonomi ja muut matkailualan ammatit

Matematiikka

Matematiikka on sinulle välttämätön aine pyrittäessä teknisille ja matemaattis-luonnontieteellisille aloille yliopistoon. Lisäksi matematiikan ylioppilastutkinnon arvosanan painoarvo on suuri lähes kaikille aloille haettaessa. Myös psykologian ja kaupallisen alan pääsykokeissa tarvitaan usein matemaattisia taitoja. Ammattikorkeakoulujen kaikki alat huomioivat matematiikan ylioppilastutkinnon arvosanan todistusvalinnalla haettaessa. Matematiikan opiskelu kehittää myös loogista ajattelukykyä.

Esimerkkejä aloista ja ammateista: it-ala, tuotekehitys, tutkimus, diplomi-insinööri, insinööri, opettaja, arkkitehti, ekonomi

Luonnontieteet

Luonnontieteitä ja tietotekniikkaa opiskelemalla hankit vankan pohjan näiden alojen lisäksi esimerkiksi lääketieteiden, terveydenhoitoalan ja farmasian jatko-opintoihin. Tietotekniikan osaamistasi voit soveltaa kotona, opiskelussa ja työelämässä.

Esimerkkejä aloista ja ammateista: tutkimus, tietojenkäsittely, tuotekehitys, ympäristöhallinto, vakuutusala, lääketiede, meteorologi, mikrobiologi, fyysikko, geologi, proviisori, biologian ja maantieteen opettaja, sairaanhoitaja

Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet

Humanistis-yhteiskunnallisissa aineissa lähestytään maailmaa ja ihmistä eri näkökulmista. Opiskele mahdollisimman syvällisesti ainetta, jonka aiot kirjoittaa ja jota mahdollisesti py-

rit opiskelemaan.

Esimerkkejä aloista ja ammateista: tutkimus, tiedotus, hallinto, suunnittelu, arkeologi, tutkija, pappi, teologi, lakimies, psykologi, filosofi, historian ja yhteiskuntaopin opettaja

Taide- ja taitoaineet

Jos suunnittelet jatko-opintoja taide- ja liikunta-aloilla, kannattaa hankkia vahva pohja niitä varten lukio-opinnoissa ja harrastuksissa. Lukiossa voit suorittaa kaikissa taide- ja taitoaineissa lukiodiplomin, josta voi olla hyötyä hakeutuessasi jatko-opintoihin.

Esimerkkejä aloista ja ammateista: sisustusarkkitehtuuri, muotoilu, taide- ja liikuntakasvatus, valmennus, taiteilija, trendianalytikko, muusikko, näyttelijä, tanssija, opettaja, valmentaja, kapellimestari, liikunnanohjaaja, fysioterapeutti, medianomi

Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinto on lukiolaisen kypsyyskoe. Pääset näyttämään ylioppilaskokeissa, millaisia tietoja ja taitoja olet lukion aikana oppinut. Kaikki ylioppilastutkinnon kokeet suoritetaan tietokoneella. Maksuton toinen aste sisältää viisi ylioppilastutkintoon kuuluvaa koetta, lopuista peritään ylioppilastutkintolautakunnan voimassa olevan hinnaston mukainen maksu.

Ylioppilastutkinnossa kokelaan on suoritettava viisi koetta, joihin sisältyy äidinkiessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä kokelaan valinnan mukaan vähintään kolme koetta ryhmästä, johon kuuluvat matematiikan, toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen ja reaaliaineen koe. Kokelas päättää itse, minkä viidennen kokeen suorittaa, esimerkiksi toisen reaaliaineen kokeen tai vieraan kielen. Tutkinnosta muodostetaan näin tasapainoinen kokonaisuus, jolla mitataan lukion opintojen omaksumista. Ylioppilaskokeisiin laaditaan jatkossa myös oppiainerajat ylittäviä tehtäviä.

Joillekin aloille parhaat mahdolliset pisteet saavuttaaksesi voit tarvita kuusi ylioppilas-

tutkinnon arvosanaa. Ylärajaa kokeiden määrälle ei ole, joten voit suorittaa äidinkielen (tai vaihtoehtoisesti suomi toisena kielenä -kokeen) ja muiden neljän pakollisen kokeen lisäksi ylimääräisiä kokeita mielenkiintosi mukaan niin monta kuin haluat. Niistäkin on varmasti hyötyä elämäsi varrella!

Suurin osa ylioppilaskokelaista hajauttaa tutkintonsa kahteen suorituskertaan. Tällöin opiskelija suorittaa yleensä 1–2 koetta kolmannen vuoden syksyllä ja loput kokeet seuraavana keväänä ennen valmistumistaan ylioppilaaksi. Osa lukiolaisista opiskelee 3,5–4 vuotta, ja silloin myös kirjoitusten aloittamista luonnollisesti siirretään kolmannen vuoden syksyä myöhäisemmäksi.

Kirjoitettavien aineiden pakollisten opintojaksojen lisäksi pääset syventämään osaamistasi lukion valinnaisilla opintojaksoilla. Oppineisuutesi kasvaa päivä päivältä. Olet entistä valmiimpi näyttämään osaamisesi sekä kohtaamaan jatko-opintojen ja työelämän haasteet.

Lisätietoa ylioppilastutkinnosta saat Ylioppilastutkintolautakunnan virallisilta nettisivuilta.¹⁴

Lukion loistavana loppuhuipennuksena Sinua juhlietaan ylioppilasjuhlien sankarina – lukion ylioppilaana!

¹⁴<https://www.ylioppilastutkinto.fi/>

Hyvinvoinnistasasi huolehditaan

Lukiossa opintojen suunnittelu on entistä enemmän opiskelijan vastuulla ja valinnaisuus opinnoissa lisääntyy. Uudistuva lukio kiinnittää laajemmin huomiota opiskelijoiden hyvinvointiin ja sen tukemiseen sekä opinnoissa ohjaamiseen.

Apunasi sinulla ovat opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat, aineenopettajat ja tutorit. Myös kodin tuki sekä hyvä yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää koko lukion ajan. Yhdessä voimme parhaiten edistää hyvinvointiasi ja opintomenestystäsi.

Opiskelijahuolto, ohjaus ja opiskelun erityinen tuki

Lukion opiskeluhuollolla tarkoitetaan sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista opiskeluhuoltoa.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia ja terveyttä.

Lukion yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä vastaa opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmään voivat kuulua rehtori, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, koulupsykologi, kuraattori, opettajien/ryhmänohjaajien edustaja ja opiskelijoiden edustaja.

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskelijahuollon palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuolto, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen opiskeluhuolto. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tehtävänä on edistää opiskelijan hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Lukion opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea sinua lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää valmiuksiasi tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja. Opinto-ohjaajan kanssa teet henkilökohtaisen suunnitelman opintojen toteuttamisesta sekä jatkoopinnoista. Kaikki lukion opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvat osallistuvat lukion ohjaustoimintaan.

Opiskelun erityisen tuen tarkoituksena on tukea ja auttaa sinua oppimisvaikeuksissa. Lukiossa erityinen tuki on ensisijaisesti pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen, oman oppimistyylin löytämiseen sekä itsetunnon vahvistamiseen oppijana.

Tukenasi tarvittaessa

- Rehtori on koulun hallinnollinen ja pedagoginen johtaja. Hän on vastuussa koulun kaikesta toiminnasta ja johtaa myös opiskeluhuoltotyötä.
- Ryhmänohjaaja toimii lukio-opintojen ajan lähiohjaajanasi. Hän perehdyttää sinut lukion käytänteisiin ja toimintaan.

tapoihin sekä seuraa opintojesi etenemistä.

- Opinto-ohjaaja auttaa sinua lukio-opintojen suunnittelussa ja opiskelutaitojen kehittämisessä. Lisäksi hän pohtii kanssasi ammatinvalintaan liittyviä asioita ja ohjaa jatko-opintoihin hakeutumisessa. Opinto-ohjaaja voi ohjata sinut tarvittaessa erityisopettajalle, koulupsykologille tai kuraattorille.
- Aineenopettaja ohjaa sinua opettamassaan aineessa ja antaa tarpeen mukaan tukiovetusta.
- Erityisopettaja antaa sinulle yksilöllistä tukea erityisissä oppimisvaikeuksissa, järjestää lukitestausta ja opastaa erityisjärjestelyjen hakemisessa ylioppilaskokeita varten.
- Terveystenhoitajan puoleen voit kääntyä terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä pulmissa. Terveystenhoitaja tekee kaikille opiskelijoille lukioaikana terveystarkastuksen ja hänen kauttaan voit hakeutua lääkärin ja koulupsykologin vastaanotolle.
- Koulupsykologi tukee sinua henkisisissä ongelmissa ja mahdollisissa kriisitilanteissa. Hän neuvoo myös huoltajia ja opettajia opiskelijoiden hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä.
- Kuraattori on koulussa työskentelevä sosiaalialan asiantuntija. Hänen tehtävänsä on järjestää opiskelijoille riittävä tuki ja ohjaus koulunkäyntiin liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien

poistamiseksi sekä koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämiseksi.

Nuorten tiimi

Lukioiden yhteistyökumppanina opiskelu- huollon asioissa toimii Joensuun Nuorten tiimi. Se tarjoaa 13–18-vuotiaille nuorille tukea elämänhallintaan ja arjen sujumiseen, ihmissuhde- ja vuorovaikutusasioihin, kasvuun ja kehitykseen liittyviin haasteisiin, mielenterveydellisiin asioihin, päihde- ja riippuvuusasioihin, kuntoutus- ja terapiatarpeen arviointiin sekä sopivien ja tarpeenmukaisten palvelujen löytämiseen. Nuorten tiimissä työskentelee sosiaaliohjaajia, sairaanhoitajia ja osa-aikainen nuoriso psykiatrian erikoislääkäri.

SiunSote – nuorten tiimi¹⁵

Maksuton toinen aste

Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä toinen aste eli myös lukio-opinnot muuttuivat oppivelvollisille maksuttomiksi.

Tämän uudistuksen myötä aikaisemmin maksuttoman opetuksen, kouluruokailun sekä oppilashuollon palveluiden lisäksi oppivelvollisille maksuttomaksi muuttuivat myös seuraavat: oppikirjat ja tarvittavat materiaalit, opetuksessa tarvittavat työvälineet, tutkinnon edellyttämät viisi ylioppilaskoetta (sekä tarvittaessa hylättyjen kokeiden uusiminen), vähintään 7 kilometrin mittaiset koulumatkat sekä mahdollisissa erityistapauksissa myös majoitus- ja matkakustannukset.

¹⁵https://www.siunsote.fi/kasvatus-ja-perheneuvonta?p_p_id=PtvDisplayPortlet_INSTANCE_pQdamaeLUOv3&p_p_lifecycle=382a-46b2-a632-da67d44658a5&_PtvDisplayPortlet_INSTANCE_pQdamaeLUOv3_serviceId=bb09d77a-8c35-40b3-b7eb-3c83715be016#_PtvDisplayPortlet_INSTANCE_pQdamaeLUOv3_

Yhteishaku ja opiskelijavalinta

Joensuun lukioihin haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa täyttämällä yhteishakulomake osoitteessa www.opintopolku.fi¹⁶.

Joensuussa on päätetty, että kaikki joensuulaiset päivälukiot antavat ilmaiset oppimateriaalit ja tietokoneen kaikille ensi syksynä lukio-opintonsa aloitaville, ei siis vain pelkästään 9. luokalta hakeville oppivelvollisuusikäisille.

Yleinen lukioon pääsyn edellytys on suoritettu peruskoulun oppimäärä. Opiskelijat valitaan lukion peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvojen mukaisessa järjestyksessä. Lukuaineiden keskiarvo lasketaan sadasosan tarkkuudella seuraavista aineista: äidinkieli, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäntutkimustieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, terveystieto ja maantiede.

Joensuun lukioden erikoislinjoilla on em. poikkeavia valintakriteereitä, mm. valintakoikeita tai -testejä. Niistä saat tietoa lukioden omilta kotisivuilta:

- Itä-Suomen koulun kielikoe suomen ja venäjän kielen taidoista
- Joensuun lyseon lukion IB-linjalle valinta tapahtuu peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden painotetun keskiarvon (englantia ja matematiikkaa

painotetaan) perusteella

- Joensuun yhteiskoulun lukion musiikin ja ilmaisun linjan valintakoikeet
- Joensuun yhteiskoulun lukion urheilulinjan haastattelut

Opiskelija valitaan lukioon hänen yhteishaussa esittämässään ensisijaisuusjärjestyksessä. Jos opiskelija ei tule valituksi 1. hakutoiveeksi asettamaansa lukioon, hänet huomioidaan seuraavalle sijalle asetetun oppilaitoksen valinnassa. Opiskelija otetaan huomioon vain niiden oppilaitosten valinnoissa, jotka ovat merkitty yhteishaun hakulomakkeeseen. On tärkeä muistaa, että hakutoiveet ovat sitovia, eikä niitä voi hakuajan päättymisen jälkeen enää muuttaa.

Lukioon hakeminen

Voit hakea lukioon osallistumalla yhteishakuun sekä täyttämällä ensimmäisen sijan hakutoiveen mukaisen lukion ainevalintakortin. Ainevalintakortit ovat tulostettavissa kunkin lukion omilta kotisivuilta tai tämän sivun oikeasta ylänurkasta.

1. Täytä yhteishakulomake netissä osoitteessa www.opintopolku.fi¹⁷
2. Täytä lukion ainevalintakortti. **Joensuun kaupungin ysiluokkalaiset talentavat omat valintansa Wilmaan** ja muista kunnista lukioon hakevat voivat palauttaa oman ainevalintakorttinsa opolle. Itsenäisesti hakevat toimittavat ainevalintakorttinsa suoraan lukiolle joko sähköpostitse tai postitse.

¹⁶<http://www.opintopolku.fi/>

¹⁷<http://www.opintopolku.fi/>

3. Täytä tarvittaessa lisätietolomake erityislinjoille haettaessa. Tarkista tarvittaessa lukion sivuilta. Urheiluakatemiaan haettaessa täytät lisätietolomakkeen TÄSTÄ.¹⁸

Lukioiden ainevalintakortit

Lyseon lukion yleislinja¹⁹

Yhteiskoulun lukion yleis- sekä musiikin ja ilmaisun linja²⁰

Yhteiskoulun lukion urheilulinja²¹

Pyhäselän lukio²²

Normaalikoulun lukion yleis- ja lumalinja²³

Yhteishaun hakuaika

- Hakuaika on 17.2.–17.3.2026

- Hakuaika päättyy 17.3.2026 klo 15.00

Valintapäätöksen julkistaminen ja lukiopaikan varmistaminen

Tieto lukioon valituista julkistetaan aikaisintaan 12.6.2025. Tieto julkaistaan lukion kotisivuilla ja saat lukion rehtorilta myös postitse tai sähköpostilla kirjeen. Lukiopaikan vastaanotat ohjeiden mukaisesti esim. Opintopolku -portaalissa. Mikäli et ota lukiopaikkaa vastaan, ilmoita myös siitä.

- Saat tiedon yhteishaun tuloksista aikaisintaan 11.6.2026. Saat tulokset sähköpostiisi.
- Ota opiskelupaikkasi vastaan viimeistään 25.6.2026.

Tervetuloa lukioon!

¹⁸<https://link.webpolsurveys.com/Participation/Public/75a455df-d6c0-4393-8db8-5d1b5d75b050?displayId=Fin2183389>

¹⁹<https://www.joensuu.fi/documents/144181/2566122/Uusiainevalintakortti2023.pdf/32083f57-45f7-fd64-d09e-b23a8d0ca223>

²⁰<https://jyk.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/47/2024/10/valintakortti2025yleislinjamusailmaisu.pdf>

²¹<https://jyk.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/47/2024/10/JYKUrheilulinja-2025.pdf>

²²<https://peda.net/joensuu/lukiot/pyhäselän-lukio/ainevalintakortti2>

²³<https://www.uef.fi/fi/lukio>

Tutustu korkeakouluopintoihin jo lukiossa

Ota varaslähtö ja tutustu korkeakouluopintoihin jo lukiossa!

Joensuun lukiot tekevät yhteistyötä korkeakoulujen kanssa tarjoamalla opetusta sekä Itä-Suomen yliopiston että Karelia-ammattikorkeakoulussa. Näin sinulla on mahdollisuus tutustua sekä yliopisto- että ammattikorkeakouluopintoihin etukäteen ja lukea ne osaksi lukion oppimäärää. Saatat myös helpottaa jatkokoulutuspohtintojasi.

Lukiolaiset voivat suorittaa yliopiston kursseista esimerkiksi seuraavia:

- Oikeustieteen perusteet 1 op
- Mitä metsäbiotalous on? 1 op
- Digiajan työelämä 3 op

Ammattikorkeakouluopinnoista voi suorittaa esimerkiksi seuraavia:

- Hygieniapassi 1,5 op
- Työturvallisuuskortti 1 op
- Anatomia ja fysiologia 1op

Lisää tietoa näistä vaihtoehtoista saat esimerkiksi lukion opinto-ohjaajalta. Vaihtoehtoihin voit tutustua myös seuraavilla verkkosivuilla:

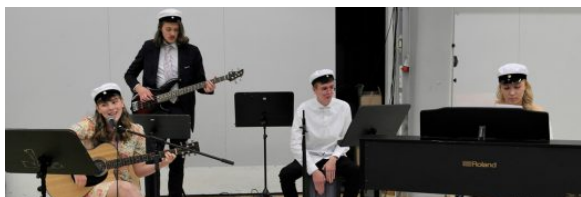
<https://www3.uef.fi/fi/web/aducate/lukiolaisille>²⁴

<https://www.karelia.fi/vaylaopinnot/>²⁵

²⁴<https://www3.uef.fi/fi/web/aducate/lukiolaisille>

²⁵<https://www.karelia.fi/vaylaopinnot/>

Lukioiden yhteistyökumppanit

Joensuun aikuislukio

Joensuun Aikuislukio tarjoaa lukio-opintoja, aikuisten perusasteen opetusta ja tutkintoon valmentavaa koulutusta aivan Joensuun keskustassa.

Lukio-opintoja voi suorittaa joustavasti joko osallistumalla iltaopetukseen tai suorittamalla lukiokursseja itsenäisesti verkossa. Lukio-opiskelijana voit tähdätä suorittamaan ylioppilastutkinnon, lukion päättötodistuksen tai molemmat. **Aineopiskelijana** saat opiskella valitsemiasi yksittäisiä lukiokursseja haluamistasi aineista, vaikkapa opiskellen lisää vieraan kielen taitoja!

Peruskoululinjalla voit korottaa peruskoulun arvosanoja tai käydä peruskoulun loppuun ja saada päättötodistuksen. Aikuislukio tarjoaa myös **suomi toisena kielenä** -opintoja ja tutkintoon **valmentavaa koulutusta**.

Lue lisää: <https://www.joensuu.fi/aikuislukio>²⁶

Joensuun konservatorio

Kaikki Joensuun lukiot tekevät yhteistyötä Joensuun konservatorion kanssa. Sinulla on mahdollisuus liittää lukio-opintoihisi konservatorion musiikkiopisto-opintoja ja muusikon tutkinnon opintoja. Ole rohkeasti yhteydessä konservatorioon, jos suunnittelet muusikon tutkinnon suorittamista.

Lue lisää: <https://www.joensuu.fi/konservatorio>²⁷

Joensuun Urheiluakatemia

Joensuun Urheiluakatemia on oppilaitosten ja urheilutoimijoiden yhteistyöverkosto, joka tukee urheilu- ja opiskelu-urien tavoitteellista yhdistämistä.

Urheiluakatemia tarjoaa urheilijalle huippuvalmennusta, urheilun tukipalveluja sekä tukea opintojen suunnitteluun. Urheiluakatemiaan voit hakea kaikista Joensuun lukioista, samoin myös korkea-asteelta. Toiselle asteelle hakiessasi täytä urheiluakatemia lisätietolomake **TÄSTÄ LINKISTÄ**.²⁸

Lue lisää: <https://www.joensuu.fi/urheiluakatemia>

²⁶<https://www.joensuu.fi/aikuislukio>

²⁷<https://www.joensuu.fi/konservatorio>

²⁸<https://link.webropol-surveys.com/Participation/Public/75a455df-d6c0-4393-8db8-5d1b5d75b050?displayId=Fin2183389>

Saavutettavuusseloste

Saavutettavuusseloste

Tämä saavutettavuusseloste koskee Joensuun lukioiden hakuopasta. Sivuston suunnittelussa ja toteutuksessa on noudatettu saavutettavuusvaatimusten WCAG 2.1 A- ja AA-tason kriteerejä.

Verkkosivut vastaavat suurilta osin saavutettavuusvaatimuksia. Olemme arvioineet sivuston saavutettavuuden itse.

Tämä saavutettavuusseloste on päivitetty 24.10.2023.

Verkkopalvelussa havaitut puutteet

- Otsikoiden H1–H6 tageissa on poisjätettyjä tasoja.
- Linkkien värikontrasti ei ole riittävä.
- Kuvista puuttuu alt teksti tai niitä ei ole merkitty koristeellisiksi.

Havaitut puutteet pyritään korjaamaan mahdollisimman pian.

Palautetta saavutettavuudesta

Saavutettavuudesta voi jättää palautetta verkkolomakkeella: Anna saavutettavuuspalautetta Joensuun kaupungin verkkolomakkeella²⁹ tai sähköpostilla kirjaamo@joensuu.fi.

Valvontaviranomainen

Jos huomaat sivustolla saavutettavuusongelmia, anna ensin palautetta meille eli sivuston ylläpitäjälle. Vastauksessa voi mennä 14 päivää. Jos et ole tyytyväinen saamaasi vastaukseen tai et saa vastausta lainkaan kahden viikon aikana, voit tehdä ilmoituksen Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Etelä-Suomen aluehallintoviraston sivulla³⁰ kerrotaan tarkasti, miten ilmoituksen voi tehdä ja miten asia käsitellään.

Valvontaviranomaisen yhteystiedot:
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Saavutettavuuden valvonnan yksikkö
www.saavutettavuusvaatimukset.fi³¹
saavutettavuus@avi.fi³²
puhelinnumero vaihde 0295 016 000

²⁹<https://www.joensuu.fi/palaute>

³⁰<https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/>

³¹<http://www.saavutettavuusvaatimukset.fi>

³²saavutettavuus@avi.fi